

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Toezichthouders: megalomaan of tailor made?

van Eijk, N.

Publication date

2010

Document Version

Final published version

Published in

BTG-Magazine

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Eijk, N. (2010). Toezichthouders: megalomaan of tailor made? *BTG-Magazine*, 18(72), 20.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Toezichthouders: megalomaan of tailor made?

Column Nico van Eijk

In crisistijd lijkt iedere besparing op de overheidskosten welkom. Zo werd onlangs gesuggereerd om maar liefst vier toezichthouders te laten fuseren. De Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa), de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA), de Consumentenautoriteit (CA) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) zouden onder een dak geplaatst moeten worden. Minder personeel, betere afstemming, mededinging en consumentenbescherming zijn twee kanten van dezelfde medaille en voorafgaand toezicht heeft zijn langste tijd gehad, aldus betoogden de bepleiters van samenvoeging. Op zich sympathieke gedachten, maar is het wel zo voor de hand liggend als het klinkt?

Laten we allereerst de vraag stellen waarom er verschillende toezichthouders zijn. Een belangrijke oorzaak ligt in het feit dat er specifieke wetten zijn die de basis van de het toezicht vormen. De NMa is ontstaan op basis van de mededingingswet. OPTA komt voort uit een speciale OPTA-wet en de Telecommunicatiewet is direct gelinkt aan de werkzaamheden van OPTA. Bijzondere wetten liggen ook aan de basis van de CA en de NZa. Zolang er geen sprake is van 'geconvergeerde' wetgeving, is het maar de vraag of een 'geconvergeerde' toezichthouder zo veel oplevert.

Het veelkleurige toezicht is dus min of meer de uitkomst van de diversiteit in regelgeving. Het ligt daarom meer voor de hand het vraagstuk bij de bron aan

te pakken. Zolang dat niet het geval is, lijken de synergievoordelen met een niet-afgestemd regelkader beperkt. Het zou interessant zijn om eens te achterhalen wat de voordelen (of nadelen) zijn van het bij de NMa onderbrengen van het energie- en transporttoezicht (in een Energiekamer en Vervoerkamer). Energie en transport zijn eveneens geregeld in bijzondere wetten. Heeft dit daadwerkelijk tot substantiële efficiency- en kostenvoordelen geleid?

Door samenvoegen van al deze toezichthouders – maar waarom aan het lijstje niet nog meer toezichthouders toegevoegd, zoals de toezichthouder voor de financiële markten (AFM) of het Commissariaat voor de Media (CvdM) – zou een op wereldschaal unieke situatie ontstaan. Ik ken geen voorbeeld van een dergelijke verregaande integratie van het toezicht. Tegelijkertijd zou het mij verbazen wanneer niet al eerder elders over de problematiek is nagedacht. We zien soms wel wat vreemde combinaties. Zo is in Nieuw-Zeeland de mededingingsautoriteit tevens bevoegd voor telecommunicatie, maar ook voor de zuivelsector. In Duitsland heeft men gekozen voor het samenvoegen van het toezicht op netwerksectoren (transport, energie en telecommunicatie). Maar dit zijn toch eerder uitzonderingen.

Wanneer ik mij beperk tot de communicatiesector dan zien we eigenlijk twee basismodellen. Of er zijn zelfstandige toezichthouders voor de media- en de telecommunicatiesector of er is één geïnte-

greerde toezichthouder voor de communicatiesector. Afhankelijk van de nationale context kunnen deze gespecialiseerde toezichthouders zich ook in meer of mindere mate met mededingingsvraagstukken bezighouden. Soms moet met de mededingingstoezichthouder worden afgestemd, soms heeft men autonome bevoegdheden.

Ik zou dus wat voorzichtiger beginnen en promoot bij dezen graag opnieuw mijn eigen ideeën. Een eerste stap in de goede richting is het onderbrengen van het Agentschap Telecom (AT) bij OPTA. Frequentieverdeling moet op groter afstand van de politiek, het gaat om hetzelfde wettelijk kader en er is beduidende overlap qua ordeningsproblematiek. Een eventuele tweede stap is het inrichten van één toezichthouder voor de communicatiesector (het samenvoegen van OPTA en het CvdM), zoals steeds vaker de praktijk is in Europa maar ook daarbuiten. Zo is de Amerikaanse Federal Communications Commission (FCC) al sinds haar oprichting in 1934 met beide domeinen belast. Convergentie tussen media- en telecommunicatievraagstukken is een gegeven.

Dat OPTA in één grote toezichthouder zou kunnen opgaan omdat het voorafgaand toezicht zijn langste tijd heeft gehad, is wishful thinking. OPTA staat in een bijzondere wet geregeld omdat het de politieke verwachting was dat telecommunicatietoezicht na een paar jaar niet meer nodig zou zijn. Dat was in 1997...